

[Auken.]

svarsbevillinger, altså et beløb, der i øjeblikket ville komme op på ca. 30 mill. kr., et ganske stort beløb. Af disse penge er det tanken at bruge en væsentlig del, ca. 10 mill. kr., til oprettelse og drift af et internationalt råd for forskning af og information om konflikter, som det tidligere har været foreslået fra den såkaldte Pugwash-bevægelses side. Derudover vil man fra fondets side kunne yde støtte til danske sikkerhedspolitiske initiativer og forskning.

Vi er, som også udenrigsministeren gav udtryk for det, parat til at indgå i et konkret udvalgsarbejde om dette spørgsmål. Af den meget almene formulering af bemærkningerne til forslaget har jeg forstået, at man også fra forslagsstillernes side ønsker en bredere behandling af problemerne, end lige netop det forslag om oprettelsen af et fond, som her er fremsat, giver anledning til.

Jeg skal i øvrigt ikke trætte folketingsmed en omtale af den politiske idé eller teori, der ligger bag forslaget om, at man væsentligt kan nedbringe konfliktstoffet, konfliktmulighederne, i verden gennem øget forskning af og øget information om årsagerne og forløbet af konflikterne. Jeg kan helt holde mig til det, udenrigsministeren sagde om på den ene side behovet for en udbygget, mere dybtgående viden om årsagerne til konflikterne og på den anden side de spørgsmålstejn, vi må sætte ved selve teorien om, at man på denne måde væsentligt kan nedbringe konfliktstoffet i verden. I stedet vil jeg sige noget om de sikkerhedspolitiske problemer, som ligger i forslaget. Enhver må jo synge med sit næb.

Det kan ikke undre, at vi i en ansændt samfundsøkonomisk situation må se meget kritisk på et så udgiftkrævende forslag, og vi må navnlig overveje, hvordan vi måske kunne opfylde den samme målsætning, der ligger bag forslaget, med andre midler. Jeg vil dog hertil gøre den tilføjelse, at sparsommelighed naturligvis ikke må virke som en jernbarriere mod ethvert fremskridt, og forskning af de internationale konflikter og den specielt danske sikkerhedspolitiske problematik er naturligvis en meget vigtig opgave. Imidlertid må det overvejes, om det ikke er mere rationelt at se løsningen af denne forskningsopgave i forbindelse med

den forskningsstruktur, vi har, og som vi er ved at skabe. Det lovforslag om forskningsråd og Planlægningsråd for Forskningen, vi har til behandling her i folketinget, sigter jo netop mod en forenkling af strukturen på forskningsfondsområdet, og det er nok betænkeligt her i modstrid med selve ideen med forskningsrådsforslaget at skabe et nyt stort fond omkring en speciel forskningsopgave.

Også af en anden grund må det være rigtigt at kanalisere de øgede bevillinger til forskning af de store internationale problemer og den danske sikkerhedspolitiske problematik ind over forskningsrådene. Det er jo netop udgangspunktet for det foreliggende forslag, at sikkerhedsproblemet skal ses i en meget bred sammenhæng, og her ville et tværvidenskabeligt samarbejde mellem forskningsrådene være en god måde at gribe i hvert fald en del af problemet an på.

I den forbindelse burde man måske også overveje at indpasse de fondsopgaver, som Dansk udenrigspolitisk Institut har, i de almindelige bevillinger til det samfundsvidenskabelige forskningsråd for her at sikre den koordinering og prioritering, vi alle ønsker. Personlig ville jeg finde det naturligt, at vi i det udvalgsarbejde, vi er enige om at gå ind i, fik lejlighed til at diskutere disse problemer grundigt og eventuelt tænke på at foreslå det samfundsvidenskabelige forskningsråd at nedsætte en sikkerhedspolitisk forskningsgruppe, der kunne videreføre det meget fremragende arbejde, som allerede Seidenfadenudvalget har gennemført på dette område.

Lad mig til sidst sige, at vi er altså sympatisk indstillet over for tanken bag forslaget. Vi er villige til at tage en diskussion, også en meget bred diskussion, om forslaget i udvalget, og vi går ud fra, at forslagsstillerne er enige med os om, at hvis man kan finde andre måder at løse problemerne på, må de indgå i disse overvejelser. En af disse andre muligheder, som jeg synes der er grund til at gentage her til sidst, var den, udenrigsministeren nævnte, om et fælles nordisk grundlag for et sådant internationalt forskningsråd. Vi har jo også på andre internationale forskningsområder en tradition for et fælles nordisk samarbejde; lad mig bare nævne Afrikaforskningen.